

Θέμα: Απομιμητικά Προϊόντα

1. Το ζήτημα της αντιγραφής και της εμπορίας προϊόντων χωρίς άδεια έχει λάβει μεγάλες διαστάσεις και η αντιμετώπισή του εκ των υστέρων με τις δυνατότητες που παρέχει η ισχύουσα νομοθεσία δεν λειτουργεί αποτρεπτικά, ώστε να μειωθεί η έκταση και η ένταση του φαινομένου. Κατά την ορθότερη άποψη η απομίμηση προϊόντων αποτελεί οικονομικό έγκλημα, το οποίο θα αποτραπεί αποτελεσματικά μόνο αν καταστεί οικονομικά ασύμφορο. Οι θιγόμενες εταιρείες, των οποίων τα προϊόντα αντιγράφονται και κυκλοφορούν χωρίς άδεια, προσφεύγουν συνήθως στην κατάθεση μηνυτήριας αναφοράς και στην αίτηση ασφαλιστικών μέτρων. Η άσκηση των μέσων αυτών είναι εξαιρετικά αμφίβολης αποτελεσματικότητας και δεν λειτουργεί εντέλει ως ισχυρό αντικίνητρο.

2. Η δέσμη μέτρων που θα μπορούσε να υιοθετηθεί και να οδηγήσει σε ικανοποιητικά αποτελέσματα περιλαμβάνει ιδίως : α) την ειδική νομοθετική πρόβλεψη για την καταπολέμηση της απομίμησης και εμπορίας προϊόντων, β) τη δημιουργία ειδικών τμημάτων στα δικαστήρια, και γ) την ανάθεση της αντιμετώπισης του φαινομένου στο Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος. Ειδικότερα :

α) Ο ν. 2239/1994 περί σημάτων μπορεί να συμπληρωθεί με ειδικό κεφάλαιο για τα απομιμητικά προϊόντα, καθώς η απομίμηση προϊόντων εμπεριέχει πάντοτε αντιγραφή σήματος. Το ειδικό κεφάλαιο μπορεί να περιλαμβάνει πρόβλεψη κυρώσεων, αστικών και ποινικών, ανάλογων με αυτές που προβλέπονται στο ν. 2121/1993 περί πνευματικής ιδιοκτησίας, οι οποίες έχουν αποδειχθεί στην πράξη αποτελεσματικές. Με τη θέσπιση του ειδικού εγκλήματος της “απομίμησης προϊόντων”, διωκόμενου αυτεπαγγέλτως, θα αποφευχθεί η ρευστότητα της νομικής βάσης στην οποία μέχρι τώρα στηριζόταν η δίωξη.

Το δυσλειτουργικό κόστος που προκύπτει κατά την εξέλιξη της διαδικασίας από την αποθήκευση των κατασχεμένων προϊόντων μπορεί ενδεχομένως να αντιμετωπιστεί με την καταστροφή τους, η οποία εφόσον γίνεται με τη συναίνεση του κατηγορούμενου θα μπορούσε να συνεπάγεται μείωση της ποινής. Όσα απομιμητικά προϊόντα δεν συνιστούν κίνδυνο για την υγεία θα ήταν δυνατόν, αφού αφαιρεθεί το παράνομο σήμα (λ.χ. είδη ρουχισμού), να διατίθενται σε φιλανθρωπικές οργανώσεις, ορφανοτροφεία, γηροκομεία κ.λ.π.

β) Η καθυστέρηση εκδίκασης των υποθέσεων και ο χαρακτηρισμός της απομίμησης και εμπορίας προϊόντων χωρίς άδεια ως οικονομικού εγκλήματος καθιστούν επίκαιρη την πρόταση δημιουργίας ειδικών τμημάτων για τα οικονομικά εγκλήματα στα μεγάλα δικαστήρια.

γ) Τέλος, το Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος και η αποτελεσματική συνεργασία του με τη Διεύθυνση Οικονομικών Εγκλημάτων της Αστυνομίας μπορεί να λειτουργήσει αποτελεσματικά για τον εντοπισμό των παραβάσεων και τη δίωξη των παραβατών.

3. Τα μέτρα που ενδεικτικά προτείνονται εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των Υπουργείων Ανάπτυξης, Δικαιοσύνης και Οικονομικών. Χρήσιμο θα ήταν, προκειμένου για το συντονισμό των πρωτοβουλιών, να εξεταστεί η δέσμη των μέτρων συνολικά σε σύσκεψη των αρμόδιων υπουργών / υπηρεσιών των υπουργείων.

4. Παράλληλα με τις νομοθετικές πρωτοβουλίες που αναφέρθηκαν, χρήσιμη θα ήταν άμεσα η σχετική έκδοση εγκυκλίου του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου προς όλες τις δικαστικές αρχές. Η εγκύκλιος θα επισημαίνει την ανάγκη να επιδεικνύεται ιδιαίτερη μέριμνα, ώστε οι περιπτώσεις απομίμησης προϊόντων να αντιμετωπίζονται αποτελεσματικά χωρίς καθυστερήσεις με γνώμονα την προστασία των θιγόμενων εταιρειών και του καταναλωτικού κοινού.

Αθήνα, 22 Οκτωβρίου 1998